

Newsletter
11.12.2006

Mińsk uważa, że Unia Europejska powinna dobrze zastanowić się nad kwestią zniesienia handlowych preferencji dla Białorusi, ponieważ w wyniku sankcji ekonomicznych najbardziej ucierpią zwykli obywatele. Tak brzmi odpowiedź na decyzję grupy ekspertów Unii Europejskiej o wyłączeniu Białorusi z grona krajów beneficjentów Generalnego Systemu Preferencji (GSP). „Białoruś w odpowiedzi na sankcje gospodarcze może osłabić ochronę granic z Unią” – zapowiedział natomiast białoruski senator Michaił Czarhiniec.

W zeszłym tygodniu Komisja Europejska przedstawiła nowy wariant rozwoju stosunków z państwami sąsiedzkimi. Ponownie podkreślono nim, iż pełny udział Białorusi w programach europejskiej polityki dobrosąsiedztwa będzie możliwy dopiero po tym, jak władze w Mińsku spełnią 12 warunków postawionych im przez UE. Mińsk jednak na unijne propozycje zgodzić się nie chce.

Z kolei opozycja białoruska zaproponowała władzom utworzenie wspólnej grupy roboczej w celu omówienia żądań UE. „Konieczne jest rozpoczęcie ogólnobiałoruskiego dialogu w kraju, gdyż propozycje UE zostały skierowane nie tylko do władz Białorusi, ale także do wszystkich obywateli” – stwierdza opozycja. Jeden z liderów białoruskiej opozycji Anatol Labiedźka zwrócił się do parlamentarzystów z apelem o wszczęcie procedury impeachmentu wobec Alaksandara Łukašenki. „Po tym jak głowa państwa publicznie przyznała się do sfałszowania wyników wyborów prezydenckich (marzec 2006), Centralna Komisja Wyborcza nie ma podstaw by organizować kampanię wyborczą do samorządów (styczeń 2007)” – stwierdził Labiedźka.

Już 50 dni trwa głodówka Alaksandara Kazulina. W tym czasie eks-kandydat na prezydenta Białorusi schudł aż o 40 kilogramów. Dzisiaj stan jego zdrowia jest krytyczny. Polityk deklaruje, że będzie głodował do czasu, aż zostanie spełnione żądanie, od którego zaczynał swój protest. Kazulin domaga się przede wszystkim aby sytuację na Białorusi rozpatrzyła Rada Bezpieczeństwa ONZ.

OFICJALNIE

- Nowy rodzaj polskich wiz dla Białorusinów
- Spotkanie ministrów MSW Rosji, Białorusi i Ukrainy

POLITYKA

- UE zwiększa wsparcie dla krajów z nią sąsiadujących

OPOZYCJA

- Apel Alaksandra Milinkiewiča
- Lider „Młodego Frontu” bezprawnie przeniesiony do kolonii karnej

GOSPODARKA

- Cena „Bieltransgazu” wynosi 10-17 mld dolarów!
- UE wstrzyma ulgi handlowe dla Białorusi?

SPOŁECZEŃSTWO

- „Viasna” wzywa A. Kazulina do zaprzestania głodówki
- W Mińsku zostało zorganizowane spotkanie rodziców studentów studiujących w Polsce

KULTURA

- Czarnobyl zaczyna się w Poznaniu

Głodujący Alaksandar Kazulin
schudł już o 40 kilogramów.

Uwagę na ten problem cały czas starają się zwrócić opozycyjni działacze. Na przykład Białoruska Partia Socjaldemokratyczna („Hramada”) zorganizowała wiec na znak solidarności ze swoim liderem. W sztafetowej głodówce udział wzięło około 30 osób.

Z kolei jeden z liderów białoruskiej opozycji Alaksandar Milinkievič zaproponował Alaksandara Kazulina do prestiżowej nagrody imienia Martina Ennalsa, przyznawanej za wybitne osiągnięcia w dziedzinie walki o respektowanie praw człowieka.

Natomiast w Grodnie 6 dni głodówki katolików zmusiło władze aby wydały decyzję, na którą brakowało jej czasu od 10 lat.

Parafia Najświętszej Marii Panny Ostrobramskiej Matki Miłosierdzia otrzymała wreszcie zgodę na budowę porządnej

świątyni w miejsce niezwykle skromnej kaplicy. ■

OFICJALNIE

Nowy rodzaj polskich wiz dla Białorusinów

Ambasada RP na Białorusi wprowadziła nowy rodzaj wiz wjazdowych dla białoruskich obywateli, którzy chcą szybko wyjechać do Polski, ale nie mają czasu na załatwienie niezbędnych formalności. Teraz wizę ekspresową, która kosztuje 38 dolarów, można będzie otrzymać nawet w ciągu kilku godzin.

Aktualnie za jednokrotną wizę wjazdową do Polski Białorusini muszą zapłacić 6, a za wielokrotną aż 30 dolarów. Po wstąpieniu Polski do tzw. strefy Schengen, ceny wiz wjazdowych wzrosną wielokrotnie. Polska strona gotowa jest jednak zmniejszyć koszty wiz dla poszczególnych kategorii obywateli Białorusi.

Każdego dnia Ambasada RP na Białorusi wydaje do 500 wiz. Od początku 2006 roku ilość polskich wiz wydanych obywatelom Białorusi wyniosła ok. 100 tysięcy – poinformowała agencja prasowa Biełta.

Spotkanie ministrów MSW Rosji, Białorusi i Ukrainy

Ministrowie spraw wewnętrznych Rosji, Białorusi i Ukrainy omawiają w Mińsku sprawy związane z transgraniczną przestępczością w sferze gospodarki.

Jak poinformowało białoruskie MSW, trójstronna współpraca charakteryzuje się

dobrą dynamiką. Jednak nadal aktualne pozostają problemy związane z próbami legalizacji dochodów z działalności przestępczej, obrotem paliwami i produktami ropopochodnymi oraz unikaniem płacenia podatków.

Ministrowie spraw wewnętrznych Rosji, Białorusi i Ukrainy omówią również możliwość wymiany informacji o działalności międzynarodowych grup przestępczych oraz sposoby przeciwdziałania zjawisku korupcji wśród celników i pograniczników.

POLITYKA

UE zwiększa wsparcie dla krajów z nią sąsiadujących

Wczorzem 4 grudnia w Brukseli Komisja Europejska przedstawiła „powtórnie przeanalizowany wariant” polityki sąsiedzkiej Unii Europejskiej, w którym wspomniano także o Białorusi. „Polityka sąsiedztwa działa dobrze, jednak UE może uczynić jeszcze więcej w kwestii umocnienia pokoju, stabilizacji i ekonomicznego dobrobytu naszych sąsiadów. Najlepszym środkiem jest wsparcie ekonomicznych i politycznych reform” – powiedziała unijna komisarz ds. stosunków zewnętrznych i polityki sąsiedztwa – Benita Ferrero-Waldner.

Poprzedni wariant polityki sąsiedztwa realizowany jest od 18 miesięcy i (jak się okazało) w największym stopniu skorzystali z niego południowi sąsiedzi UE. Komisarz Ferrero-Waldner pragnie, aby zmieniło się to

na korzyść wschodnich sąsiadów, w tym Białorusi.

„Takie państwa jak Ukraina, Gruzja, Armenia i Mołdawia, a w przyszłości również Białoruś, powinny mieć możliwość dobrego wykorzystania realnie głębokiej gospodarczej integracji z UE, szczególnie w kwestii zniesienia barier celnych” – powiedziała Benita Ferrero-Waldner.

W latach 2007-2013 państwa, które uczestniczą w programie sąsiedztwa otrzymują z Brukseli 12 miliardów euro pomocy, czyli o 1/3 więcej niż przewidywał poprzedni sześcioletni budżet.

Udział Białorusi w programach polityki dobrosąsiedztwa jest ograniczony. Pełny udział Białorusi będzie możliwy po tym, jak władze w Mińsku spełnią 12 warunków postawionych przez UE tj. zwolnią wszystkich więźniów politycznych; dokończą śledztwa w sprawie zaginionych polityków i dziennikarza; przeprowadzą wolne i sprawiedliwe wybory; zaprzestaną ingerencji w pracę sądów oraz w prywatną działalność gospodarczą; zagwarantują wolność mediów, poszanowanie praw organizacji społecznych i niezależnych związków zawodowych oraz praw mniejszości narodowych.

OPOZYCJA

Apel Alaksandra Milinkieviča

Lider zjednoczonych sił demokratycznych na Białorusi Alaksandar Milinkievič zwrócił się z apelem do prezydentów Rosji, USA, Francji oraz kanclerz Niemiec by „zrobili wszystko co możliwe, by ratować życie Aleksandra Kazulina i wyzwolić politycznych więźniów na Białorusi”.

Alaksandar Kazulin obiecał przerwać głodówkę w momencie, gdy choć jeden z krajów tzw. grupy G8 wniesie sprawę sytuacji praw człowieka na Białorusi na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ.

„Szanowni Panowie Prezydenci, Szanowna Pani Kanclerz! Dziś również od Waszego stanowiska zależy życie człowieka, który ośmielił się przeciwstawić dyktatorskiemu reżimowi! (...) Wzywam Was, abyście zrobili wszystko co w Waszej mocy, żeby ratować życie Alaksandra Kazulina i wyzwolić więźniów politycznych na Białorusi” – czytamy w liście otwartym Alaksandra Milinkieviča.

Były kandydat na prezydenta Białorusi Aleksandar Kazulin, który został skazany na 5,5 roku za swoje polityczne przekonania, rozpoczął 20 października protest głodowy. W ciągu 8 miesięcy aresztu i 49 dni głodówki A. Kazulin schudł ok. 40 kilogramów. Według lekarzy stan zdrowia polityka zagraża jego życiu.

Lider „Młodego Frontu” bezprawnie przeniesiony do kolonii karnej

Lider młodzieżowej organizacji „Młody Front” Żmicier Daškevič został bezprawnie przeniesiony z aresztu do kolonii karnej w mieście Skłou.

Według członków „Młodego Frontu”, zgodnie z obowiązującym na Białorusi prawem, Żmicier Daškevič mógł być umieszczony w kolonii dopiero po rozpatrzeniu przez sąd skargi kasacyjnej.

Przedstawiciele organizacji młodzieżowej uważają, że przeniesienie Ż. Daškeviča, to próba nacisku na więźnia.

1 listopada lider „Młodego Frontu” został skazany na 1,5 roku pobytu w kolonii karnej za „działalność w nielegalnej organizacji”. 15 grudnia sąd powinien rozpatrzyć skargę kasacyjną w sprawie nieprawomocnego wyroku dla Daszkewicza – czytamy na stronie internetowej organizacji „Charter'97”.

GOSPODARKA

Cena „Biełtransgazu” wynosi 10-17 mld dolarów!

Cena rynkowa „Biełtransgazu”, białoruskiego dystrybutora i operatora gazociągów przesyłowych, wynosi 10-17 miliardów dolarów – uważa premier Białorusi Siarhiej Sidorski.

„Liczymy, że dane, które białoruska strona przedstawi w procesie negocjacyjnym będą obiektywnie przyjęte przez naszych rosyjskich partnerów” – powiedział Sidorski.

Obie strony zleciły przeprowadzenie niezależnej wyceny koncernu holenderskiemu bankowi ABN Amro. Według oceny holendrów wartość koncernu „Biełtransgaz” wynosi 3,5 mld dolarów.

Jednak białoruski premier uważa, iż to dane przedstawione przez białoruskich specjalistów opierają się na konkretnych ekonomicznych podstawach – czytamy w internetowym wydaniu tygodnika „Naša Niva”.

UE wstrzyma ulgi handlowe dla Białorusi?

5 grudnia grupa robocza ekspertów Unii Europejskiej większością głosów zarekomendowała wykluczenie Białorusi z grona krajów beneficjentów Generalnego Systemu Preferencji (GSP) – informuje BiełPan.

„Ten krok powinna teraz oficjalnie zatwierdzić Rada Unii Europejskiej, co może odbyć się jeszcze przed Świętami Bożego Narodzenia, prawdopodobnie 20 grudnia” – powiedział przedstawiciel służby prasowej UE.

Wśród krajów, które wypowiedziały się za wykluczeniem Białorusi z GSP były Grecja, Cypr i Łotwa. Czechy i Słowacja wstrzymały się od głosu. Gdyby tę decyzję poparła również Rada Unii Europejskiej, to weszłaby ona w życie za pół roku.

Procedurę wstrzymania preferencji handlowych dla Białorusi Rada zainicjowała we wrześniu 2005 roku w związku z naruszeniem praw związków zawodowych na Białorusi.

W wyniku wstrzymania preferencji w wymianie handlowej między Unią i Białorusią, która w 2005 roku wyniosła 3 mld. euro, straty Białorusi mogłyby sięgnąć nawet 300 mln. euro.

Generalny System Preferencji to system zniżek celnych, które kraje rozwinięte proponują krajom rozwijającym się. Chodzi o przede wszystkim o państwa, które powstały po rozpadzie ZSRR oraz kraje, które tworzyły niegdyś blok prosowiecki, ale na razie nie wstąpiły do Unii Europejskiej. Wśród państw objętych GSP znajdują się także Chiny.

SPOŁECZEŃSTWO

„Viasna” wzywa A. Kazulina do zaprzestania głodówki

Organizacja obrony praw człowieka „Viasna” wzywa A. Kazulina do

zakończenia protestu głodowego. Obrońcy praw człowieka solidaryzują się z żądaniami polityka, ale jednocześnie wyrażają swój głęboki niepokój w związku ze stanem jego zdrowia i możliwymi następstwami głodówki.

„Apelujemy do Pana o przerwanie głodówki. Prosimy nie dawać powodu do zadowolenia i radości sługom reżimu.(...) Pana siła, talent i wiedza są niezbędne w naszym kraju do osiągnięcia zwycięstwa w przyszłości i zbliżenia Białorusi do demokracji oraz poszanowania praw człowieka. Prosimy Pana, by nie dopuścił do tragedii” – czytamy w apelu „Viasny”.

O zaprzestanie głodówki do Kazulina zaapelowało również Zrzeszenie Białorusinów Świata „Baćkaŭščyna” – poinformowała redakcja białoruska Radia Polonia.

Były kandydat na prezydenta Białorusi Alaksandar Kazulin, który został skazany na 5,5 roku więzienia za swoje polityczne przekonania rozpoczął protest głodowy 20 października. W ciągu 8 miesięcy aresztu i 50 dni głodówki A. Kazulin schudł ponad 40 kilogramów. Według lekarzy, stan zdrowia polityka zagraża jego życiu.

Alaksandar Kazulin domaga się rozpatrzenia sytuacji praw człowieka na Białorusi na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ.

W Mińsku zostało zorganizowane spotkanie rodziców studentów studiujących w Polsce

W budynku polskiej ambasady w Mińsku odbyło się spotkanie rodziców białoruskich studentów – uczestników programu im. Konstantego Kalinowskiego. W zebraniu uczestniczyło około 150 osób.

Według Iny Kulej, przewodniczącej Komitetu Obrony Represjonowanych „Solidarność” (inicjatorce zebrania), głównym celem przedsięwzięcia było umożliwienie zapoznania się między sobą rodziców studentów, którzy uczą się w Polsce. Ich dzieci są przedstawicielami aktywnej części białoruskiej młodzieży, która brała udział w protestach przeciwko fałszowaniu wyborów prezydenckich w marcu tego roku. Za swoją działalność zostali oni wydalen z białoruskich uczelni i muszą teraz kontynuować studia za granicą. Nie wszyscy rodzice popierali działalność opozycyjną swoich dzieci, ale

wielu z nich po tych wydarzeniach zrozumiało sens ich walki i obecnie są gotowi walczyć nie tylko o swoje dzieci, ale również o demokratyczne państwo białoruskie.

Rodzice białoruskich studentów spotkali się również z dyrektorem programu stypendialnego im. K.Kalinowskiego – Janem Malickim, któremu podziękowali za możliwość kontynuowania przez ich dzieci studiów w Polsce.

W ramach programu im. Kalinowskiego na polskich uczelniach studiuje około 200 studentów z Białorusi, wyrzuconych z rodzimych uczelni za działalność opozycyjną.

KULTURA

Czarnobyl zaczyna się w Poznaniu

W Poznaniu odbyła się premiera spektaklu białoruskich, polskich i ukraińskich reżyserów zatytułowanego „Czarnobyl. TM” („Czarnobyl. Twórcze marzenie”). To pierwszy tego typu duży teatralny projekt, który odbywa się w ramach współpracy między tymi trzema

krajami. Koordynatorami projektu są polski aktor Jarosław Siejkowski, ukraińska reżyser Śwetłana Aleszka oraz ze strony białoruskiej – student Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie Zmicier Čartkoŭ.

Projekt, który wspierają polskie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Europejski Fundusz Kultury i Instytut Polski z Mińska, zadebiutował w zeszłym tygodniu na poznańskiej scenie. Natomiast już 9 grudnia zespół planuje pokazać go mińskiej publiczności.

Według Jarosława Siejkowskiego idea powstania spektaklu o katastrofie w elektrowni atomowej w Czarnobylu powstała po przeczytaniu książki autorstwa Światłany Aleksijewicz „Czarnobylska modlitwa”. „Po lekturze były także podróże do skażonej strefy oraz rozmowy z tamtejszymi mieszkańcami, ludźmi, którzy pracowali przy likwidacji następstw katastrofy, ekologami i urzędnikami. To wszystko wraz z innymi dokumentami złożyło się na materiały do spektaklu” – mówi Siejkowski.

Jak informuje internetowe wydanie gazety „Naša Niva” spektakl wkrótce można będzie zobaczyć nie tylko w Mińsku, ale także w Homlu oraz na Ukrainie.

Istnieje wiele stron internetowych poświęconych wydarzeniom na Białorusi, jednak są one mało znane w Europie Zachodniej, szczególnie nie znają ich ci, którzy kształtują politykę w stosunku do Białorusi, ale nie władają białoruskim albo rosyjskim.

Serwis belarus-live wypełnia tę lukę. Cotygodniowy newsletter w języku angielskim, niemieckim, francuskim, białoruskim, rosyjskim, ukraińskim albo polskim można zamówić na stronie.

